

Коляда О.В., Федорчук О.С.

ІНОЗЕМНЕ ІНВЕСТУВАННЯ В УКРАЇНІ НА ШЛЯХУ ІНТЕГРАЦІЇ ДО СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА

У статті проведено комплексний аналіз сучасного стану іноземного інвестування в Україні в умовах глобалізації. Виявлено основні тенденції руху інвестиційних потоків в економіку країни. Здійснено оцінку основних факторів та виявлено основні загрози, які впливають на формування інвестиційного клімату в Україні.

Ключові слова: інвестиції, прями іноземні інвестиції, інвестиційний клімат, глобалізація

Коляда Е.В., Федорчук О.С.

ИНОСТРАННОЕ ИНВЕСТИРОВАНИЕ В УКРАИНЕ НА ПУТИ ИНТЕГРАЦИИ В МИРОВОЕ ХОЗЯЙСТВО

В статье проведен комплексный анализ современного состояния иностранного инвестирования в Украине в условиях глобализации. Выявлены основные тенденции движения инвестиционных потоков в экономику страны. Осуществлена оценка основных факторов и выявлены основные угрозы, которые влияют на формирование инвестиционного климата в Украине.

Ключевые слова: инвестиции, прямые иностранные инвестиции, инвестиционный климат, глобализация

Kolyada O.V., Fedorchuk O.S.

FOREIGN INVESTMENT IN UKRAINE TOWARDS INTEGRATION INTO WORLD ECONOMY

This article provides a comprehensive analysis of the current state of foreign investment in Ukraine in the context of globalization. Detected basic trends in the movement of investment flows in the economy. Estimated the major factors and identified the main threats that affect the formation of an investment climate in Ukraine.

Keywords: investment, foreign direct investment, investment climate, globalization

Постановка проблеми. Основною характеристикою сучасного світу є нерозривні інтеграційні процеси, які вирівнюють умови економічної діяльності та усувають національні бар'єри для суб'єктів господарювання на світових ринках. Все більше число країн зі своїми ресурсами залучається у єдину світову економічну систему, яка розвивається на основі свободи торгівлі, міжнародних валютних, фондових і кредитних ринках, валютно-фінансової інтеграції. Економічна інтеграція забезпечує вирішення сучасних економічних проблем завдяки взаємодії національних економік країн.

В умовах економічних систем окремі країни стають більш відкритими, а капітали, товари, робоча сила, знання, технології та фінансові ресурси вільніше переміщуються через кордони. Глобальні процеси здійснюють вплив на рухи ресурсів, в тому числі інвестиційних в різних країнах світу, в тому числі в Україні. Тому, актуальним є дослідження інвестиційних процесів в Україні, як одного із основних важелів інтеграції країни у світове господарство.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням проблеми прямих іноземних інвестицій, в розрізі глобалізаційних процесів здійснювалося і нині приділяється багато праць міжнародних та вітчизняних вчених таких, як Дж.Бейл, Л.Гітман, М.Джонк, Дж.Кейнс, В.Козюк, Д.Лук'яненко, В.Мельник, О.Мозговий, С.Покропивний, І.Сазонець, В.Федоренко, А.Філіпенко, М.Чумаченко, У.Шарп та ін.

Мета статті. Визначення основних тенденцій іноземного інвестування в країні, та факторів впливу на формування привабливого інвестиційного клімату в сучасних глобалізаційних умовах.

Виклад основного матеріалу. На шляху до глобалізації варто оцінювати включеність країни в єдиний світогосподарський простір. Одним із ключових процесів який характеризує ступінь відкритості економіки є

процес інтернаціоналізації капіталу, який варто характеризувати з точки зору мобільності капіталу, а також інтенсивністю інвестиційної діяльності.

Для оцінки сучасного стану іноземного інвестування України проведемо комплексний порівняльний аналіз руху прямих іноземних інвестицій в Україну та прямих інвестицій з України. Даний аналіз даватиме змогу оцінити позицію країни в процесах транскордонного руху капіталу.

Обсяг залучених у 2015 році прямих іноземних інвестицій в економіку України становить 43371,4 млн. дол.США (без врахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини зони проведення антитерористичних операцій). Проаналізувавши динаміку обсягів іноземних інвестицій в економіку України починаючи з 2011 р. по 2015 р. слід відмітити, що обсяг інвестицій у 2015 р. порівняно з 2011 значно впав на 5620 млн.дол.США, що на 11,5% менше порівняно з попереднім періодом (рис.1).

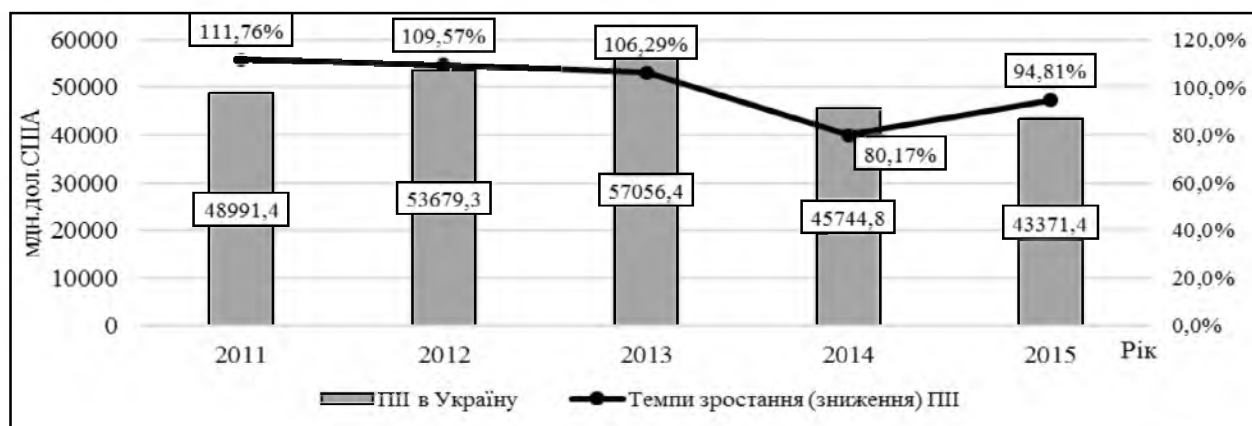

Рис.1. Прямі іноземні інвестиції в економіку України, за 2011-2015 рр.

Джерело: складено автором за даними [1]

Аналіз (ланцюгових) темпів зростання свідчить про щорічну тенденцію до зменшення темпів зростання досліджуваного показника (рис.1). Так, спостерігалось збільшення надходжень ПІІ у 2012 році на 9,57% порівняно з 2011 роком. У 2013 році порівняно з 2012 роком ПІІ зросли на 6,29%. Найбільш негативний показник був у 2014 році порівняно з 2013, коли відбулося зменшення надходжень інвестицій на 11311,6 млн.дол.США або на

19,73%. Варто зазначити, що у 2015 році надходження також зменшилися, на 2373,4 млн.дол.США, або на 5,18%.

Зменшення обсягів надходжень прямих іноземних інвестицій пояснюється тенденцією покидання великими компаніями ринку України. Так, за останні півтора роки ряд іноземних компаній або згорнули більшу частину свого бізнесу в країні, або ж зовсім покинули Україну [2]. Серед таких компаній варто відзначити голландську компанію "Shell", американську корпорацію Chevron, американську компанію ExxonMobil, російську компанію "Лукойл Україна", угорсько-польську авіакомпанію «Wizz Air Україна».

Поряд з прямими іноземними інвестиціями в Україну розглянемо розглянемо їх динаміку з України. За даними Держкомстату, у 2015 році інвестори з України розмістили свої активи за кордоном у розмірі 6210,0 млн.дол.США, що на 9,7% менше ніж у 2011 році.

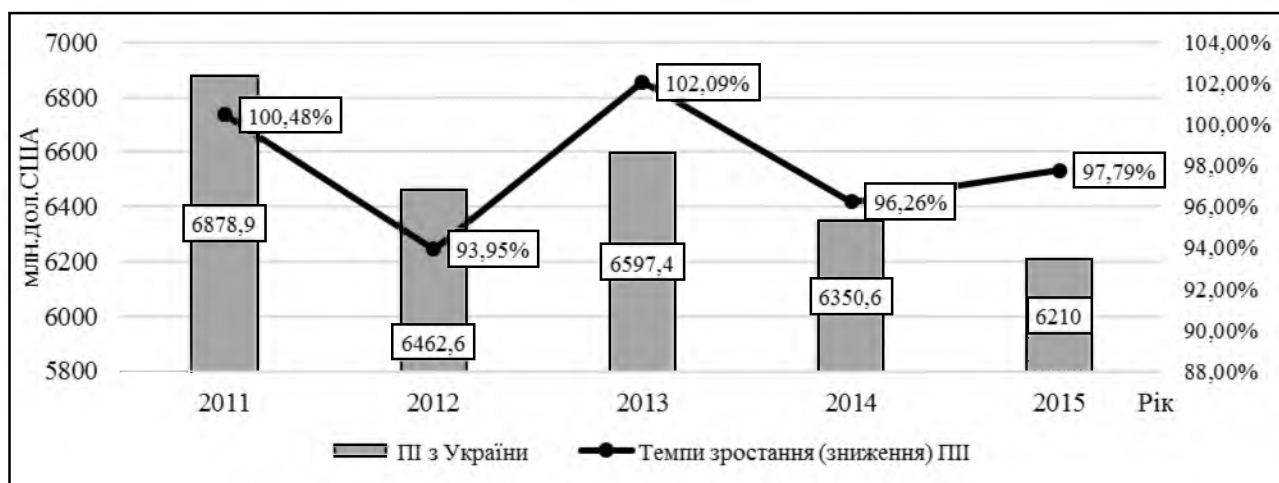

Рис.2. Прямі інвестиції з України, за 2011-2015рр.

Джерело: складено автором за даними [1]

Аналіз (ланцюгових) темпів зростання свідчить про досить неоднозначну тенденцію темпів зростання досліджуваного показника (рис.2). Так, спостерігалось зменшення обсягів ПІ у 2012 році на 3,05% порівняно з 2011 роком. У 2013 році порівняно з 2012 роком ПІ зросли на 2,09%. У 2014 році порівняно з 2013р., відбулося зменшення відтоків інвестицій на 246,8

млн.дол.США або на 3,74%. Варто зазначити, що у 2015 році обсяги ПІ також зменшилися, на 140,6 млн.дол.США, або на 2,21%.

Порівняльний аналіз двох показників свідчить про переважання ПІ в економіку України над ПІ з України. Тобто чистий приплив капіталу має позитивне значення. У 2015 році, чисте інвестування склало 3715,4 млн.дол.США. В даному випадку, можемо судити про інвестиційну привабливість та наявність перспектив України. Проте значна різниця між ПІ в Україні та ПІ з України свідчить про недостатній інвестиційний потенціал і низький інвестиційної активності, а також це слугує причиною відсутності активної міжнародної інвестиційної позиції України на світовій арені.

Розглянемо детальніше структуру іноземного інвестування в Україні за географічною, галузевою та регіональними ознаками. Розглянемо динаміку, надходжень прямих іноземних інвестицій в Україну у розрізі найбільших країн-інвесторів (рис.3).

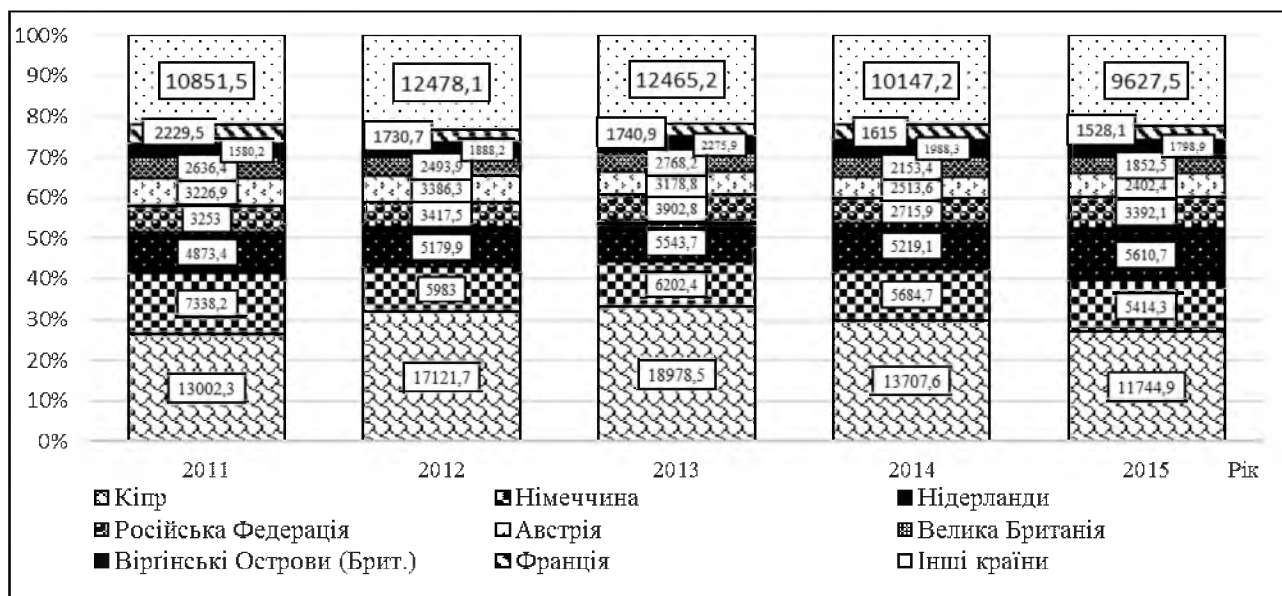

Рис.3. Структура прямих іноземних інвестицій в економіці України за країнами, за 2011-2015рр.

Джерело: складено автором за даними [1]

Аналіз періоду 2011-2015 рр. свідчить, що лідерами по капіталовкладенням в Україну залишаються Кіпр – 11744,9 млн.дол.США,

Німеччина – 5414,3 млн. дол.США та Нідерланди 5610,7 млн.дол.США (рис.2.2). Частки цих країн за весь п'ятирічний період залишається майже незмінними або ж навіть зменшилися. Так, у 2015 році, частка Кіпру у загальному обсязі інвестицій становила 27,08%, Німеччини – 12,48%, Нідерландів – 12,94%, Російської Федерації – 7,82%, Австрії – 5,54%, Великої Британії – 4,27%, Віргінських Островів – 4,15%, Франції – 3,52%, Швейцарії - 3,15%, Італії – 2,24%. Як бачимо, зазначені країни є основними інвесторами, так як їхня загальна частка становить більше 83% усіх капіталовкладень.

Варто зазначити, що традиційно лівова частка надходять в Україну інвестицій – це реінвестиції українського і російського бізнесу. Іншими словами, це повернення виведених з країни капіталів. У 2015 році ця категорія інвесторів вклала в Україні близько 16,5 млрд.дол.США або 36% від загального обсягу інвестицій. Але, через несприятливий інвестиційний клімат навіть вони згортають свої проекти.

Аналіз географічної структури прямих інвестицій з України свідчить про їх не велике різноманіття у розміщені серед країн світу. Перш за все варто зазначити, що протягом 2011-2015рр., не відбулося зміщення акцентів у надходженні ПІ до економік країн світу (рис.4).

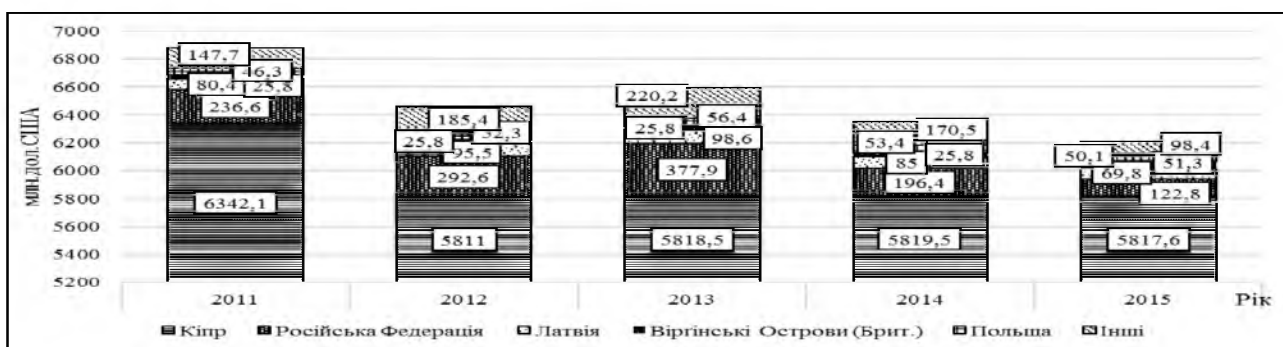

Рис.4. Прямі інвестицій з України в економіки країн інших держав, за 2011-2015рр.

Джерело: складено автором за даними [1]

Як свідчить статистика, в 5 основних країнах розміщено 98,42% усіх закордонних капіталів, що в свою чергу становить 6111,6 млн.дол.США.

Крім того, в своїй переважній більшості, прямі іноземні інвестиції з України спрямовані до Кіпру. У 2015 році, обсяги ПІ становили 5817,6 млн.дол.США (93,68% від загального обсягу), що на 524,5 млн.дол.США менше ніж у 2011 році. Крім того, з рисунку чітко прослідковується тенденція до поступового зменшення загальних обсягів ПІ з України. Виключенням є відтоки до Віргінських Островів, де обсяги зросли на 98,84%, тобто у два рази, досягнувши свого рекордного показника у 51,3 млн.дол.США. Така ситуація ще раз підтверджує що пряме іноземне інвестування в Україні здійснюється у переважній більшості у вигляді реінвестицій.

Галузеву структуру ПІ в Україну слід розглядати в порівнянні із світовими тенденціями та зі структурою ПІ з України. У 2015 року, найбільша частка ПІ спрямована в промисловість, становить 13280.1 млн.дол.США, або 30,62% від їх загального обсягу, в установи фінансової та страхової діяльності – 11823.9 млн.дол.США, або 27,26%, на підприємства торгівлі та ремонту автотранспорту – 5659,5 млрд.дол.США, або 13,05%, в ринок нерухомості – 3482,9 млн.дол.США, або 8,03%, в науковій і технічній діяльності – 2174,5 млн.дол.США, або 5,01% (рис.5).

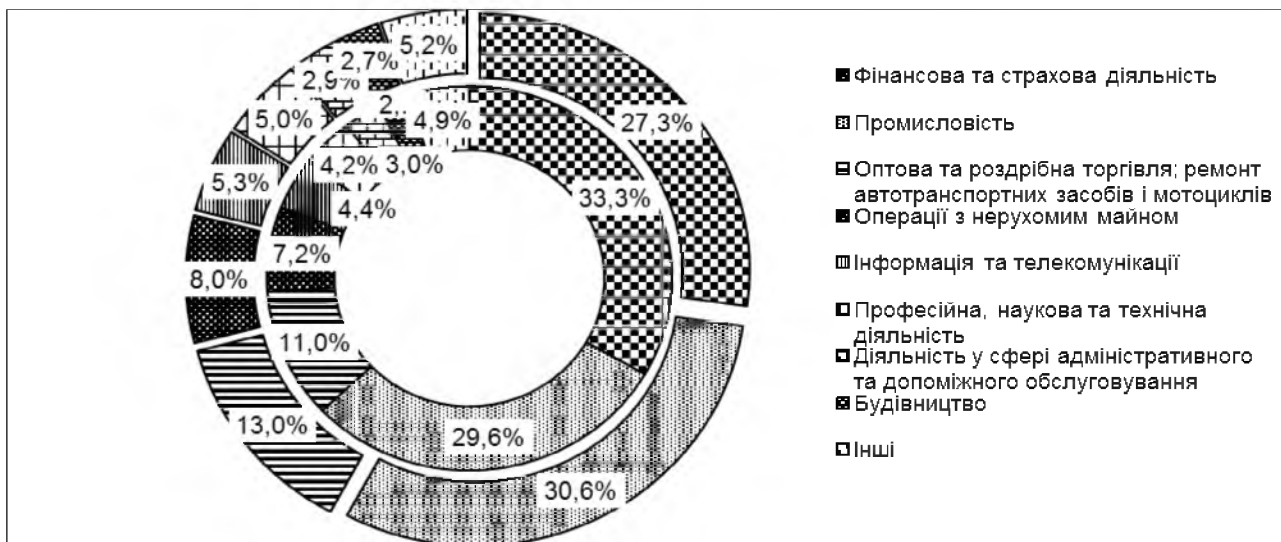

Рис.5. Структура прямих іноземних інвестицій в економіці України за видами економічної діяльності, за 2011 та 2015рр. (у %)

Джерело: складено автором за даними [1]

Дані таблиці про галузеву структуру ПІ в Україну періоду 2011-2015 рр. свідчить про майже незмінний розподіл вкладень інвестицій в галузі

економіки. Варто зазначити особливості які можна спостерігати. Так, значно впали обсяги інвестицій спрямованих у фінансову та страхову діяльність – майже на 6% від загальних обсягів ПІІ. Власне по всім інших галузям економіки, обсяги ПІІ зростали (рис.5). У сферу інформації та телекомунікації відбулося збільшення на 0,8%. Загалом, варто зазначити галузева структура залишилася незмінною.

Дослідження галузевої структури (рис.6) руху ПІІ з України, свідчить про їх диспропорцію у представленні у різних галузях закордонних економік. Період 2011-2015рр. характеризується збереженням основних тенденцій та акцентів у розміщеннях українських активів закордоном.

Як свідчать дані, безперечним лідером серед галузей економіки є професійна, наукова і технічна діяльність (рис.2.4). Обсяг капіталовкладень у 2015 році становив 5397,3 млн.дол.США, що становить 86,91% від загального обсягу прямих іноземних інвестицій з України. Частка інших найбільших галузей становить: фінансова та страхова діяльність – 8,33%; оптова та роздрібна торгівля – 1,30%, промисловість – 1,79%.

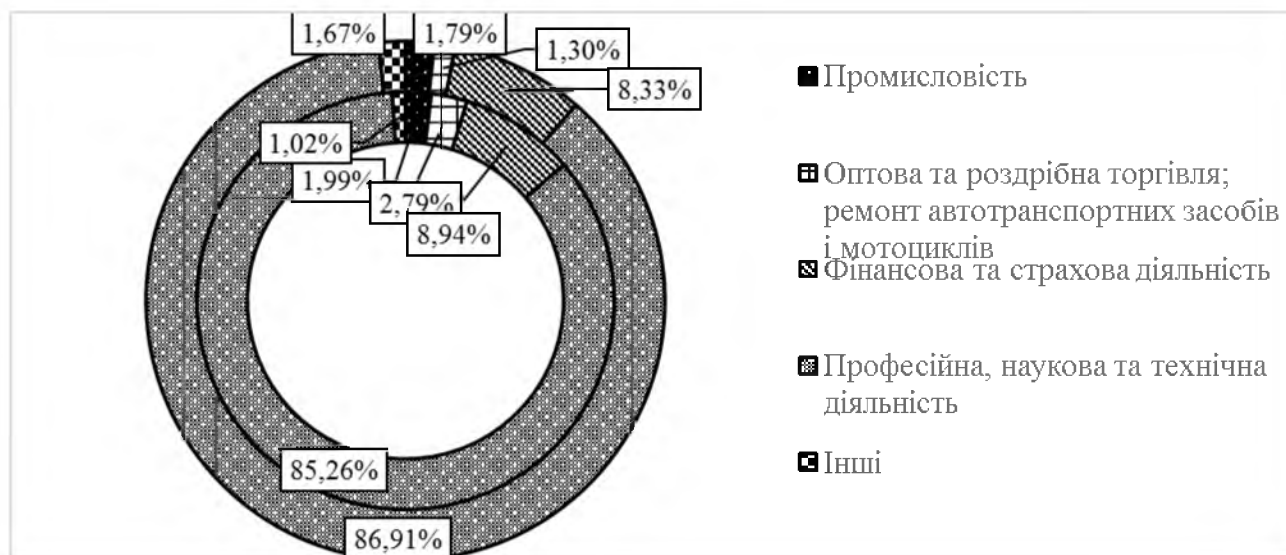

Рис.6. Структура прямих іноземних інвестицій з України в інші країни за видами економічної діяльності, за 2011 та 2015рр. (у %)

Джерело: складено автором за даними [1]

Виходячи з проведеного аналізу руху акціонерного капіталу з України, можна основному в невиробничих галузях економіки. Така тенденція свідчить про відсутність інвестиційної політики держави в напрямку зосередження інвестицій на власній території.

Аналіз регіональної структури ПІІ в Україну свідчить, що для останніх 5 років характерним є збереження стійкого перепаду у залученні прямих іноземних інвестицій до окремих адміністративно-територіальних одиниць держави. Зокрема, чітко виражена тенденція до надмірної концентрації спрямування прямих іноземних інвестицій до столиці, та прилегло до неї регіону – сукупна частка Києва і Київської області станом на 2015р. становить майже 55,86% від загального обсягу їх надходжень до країни. В порівнянні, у 2011 році, їхня частка становила 54,42%. Таку тенденцію можна пояснити тим, що зарубіжні інвестори в переважно своїй більшості, реєструються компанії в м. Києві, а самі виробничі потужності розміщують поза столицю. Пріоритетними залишаються регіони Придніпров'я та Одеси, їх питома вага в отриманні ПІІ зросла або залишилася на рівні показників п'ятирічної позначки.

Лідером у 2015 році, серед регіонів за обсягом іноземних інвестицій, що розміщені в економіці країн світу з показником в 5391,2 млн.дол.США (85% від загального обсягу інвестицій) є Донецька область. Таку перевагу область демонструє протягом усього досліджуваного періоду 2011-2015рр. Отже, даний аналіз свідчить про те що кожного року відбувався вплив ПІІ майже у тих самих обсягах, навіть незважаючи на конфліктну військову та політичну ситуацію у даному регіоні.

Проведений аналіз свідчить про збереження негативних тенденції у динаміці прямих іноземних інвестицій як з України так і в Україною. Аналіз регіональної, галузевої та географічної структури ПІІ, також свідчить про збереження уже існуючої структури розподілу інвестицій відповідно до країн, галузей та адміністративно-територіальних одиниць.

Оцінка сучасного стану іноземного інвестування свідчить про низьку інвестиційну активність в Україні, що знаходить під впливом ряду факторів, які складають собою інвестиційний клімат. Інвестиційний клімат варто оцінювати з точки зору його складових: правового, економічного та соціального факторів.

Правовий фактор варто віднести характеризувати такими чинниками як дієвість законодавчої бази, політичною стабільністю, рівнем довіри суспільства до уряду, рівнем корупції. Нині в Україні створено розвинене правове поле для інвестування. Законодавство України передбачає необхідні гарантії діяльності для інвесторів. На території України до іноземних інвесторів застосовується національний режим інвестиційної діяльності, тобто надано рівні умови діяльності з вітчизняними інвесторами. Іноземні інвестиції в Україні не підлягають націоналізації [3, ст.166].

Основними недоліками державного регулювання інвестиційної діяльності України можна визначити:

- велика кількість законодавчих актів (більше 100);
- суперечливість тлумачення деяких положень нормативних документів;
- недосконалість податкового законодавства;
- відсутність дієвих механізмів державно-приватного партнерства [4,ст.36].

Недосконалість податкового законодавства проявляється у наступному: податкові пільги мають переважно галузеву спрямованість, це порушує принцип рівності всіх платників; обмеженість механізму прискореної амортизації виробничого обладнання, призводить до вивільнення незначного обсягу інвестиційних ресурсів; надмірне податкове навантаження; недосконалість системи адміністрування податків; неоднозначне застосування законодавства; постійна зміна податкового законодавства [5,ст.727].

Одним із ключових чинників які впливають на формування інвестиційного клімату в Україні є політична ситуація в країні. Зокрема, можна простежити вплив політичного фактора на інвестиційну діяльність. Так, у 2014-2015 рр., в Україні прослідковувалася політична нестабільність, яка призвела до скорочення прямих іноземних інвестицій. Урядова криза яка є характерною для нинішнього періоду, є особливо загрозливою для інвестиційної діяльності зарубіжного інвестора в Україні. Політична криза, невизначеність з продовженням програми співпраці з ключовим кредитором України Міжнародним валютним фондом впливають на суверенний рейтинг України і послаблюють бажання інвесторів підтримувати українську економіку.

Як зазначалося вище, є необхідність дослідження рівня довіри/недовіри населення до влади. Згідно з опитуванням фонду «Демократичні ініціативи», рівень недовіри українців до влади (президента, уряду, парламенту, місцевої влади та правоохоронних органів) значно переважає над рівнем довіри до цих інституцій [6].

Найбільше недовіряють (51,4% опитаних) судам та прокуратурі, рівень недовіри становить 28,8% та 28,2% відповідно. Варто зауважити, що недовіра до цих інституцій за 2011-2015рр, суттєво зросла: суди (2011р.- «-45%»; 2015р. – «-67%»), прокуратура (2011р.- «-48%»; 2015р. – «-67%»). У 2014 році баланс довіри до президента України становив +5%, а у 2015р – почав становити -33%; до Верховної Ради, у 2014 році становив +26%, а у 2015 суттєво знизився до -63%. Відношення населення до уряду України також негативне і становить -56% у 2015р., проти -1% у 2011р. Можна зробити висновок про негативне сприйняття населенням України урядових інституцій, що в першу чергу пов'язано з відсутністю прозорості та високим рівнем корупції.

Одним із важливих чинників є корупція. Так, за даними рейтингу Transparency International [7], у 2015р. за індексом сприйняття корупції, Україна займає 130 місце, що є дуже низьким показником. Таким високий

рівень корупції перешкоджає ефективному введенню бізнесу на її території. Також це руйнує її інвестиційний клімат, а також руйнує власний розвиток. За даними дослідження, в Україні найбільш корупційними сферами є: політика, юриспруденція, поліцейське служба.

Маючи намір інвестувати в економіку будь-якої країни, інвестор здійснює аналіз та оцінку її макроекономічних показників (економічна складова інвестиційного клімату). Тому здійснимо аналіз основних макроекономічних показників України за 2011-2015рр (табл.1).

Для інвесторів особливо важливою є динаміка реального ВВП. У 2011 році реальний ВВП України зріс на 5,2%, але вже в наступні роки відбулося уповільнення зростання національної економіки. Скорочення відбулося у зв'язку з військовими діями на території Донбасу та анексії Криму.

Таблиця 1

Макроекономічні показники України за 2011-2015 рр.

Показник	2011	2012	2013	2014	2015	Абсолютний приріст			
						2012-2011	2013-2012	2014-2013	2015-2014
ВВП реальний, млрд.грн	5,2	0,2	0	-6,8	-9,9	-5	-0,2	-6,8	-3,1
Зовнішній борг, % від ВВП	77,6	76,6	78,6	105,6	122,8	-0,6	0,7	18,3	45,2
Державний борг, % від ВВП	35,9	36,6	40,1	70,2	79,4	0,7	3,5	30,1	9,2

Джерело: складено автором за даними [11]

Значення показників зовнішнього та державного богу є важливим для інвестора, з того, що зростання даних показників спричиняє зменшення платоспроможності країни, а також зростання можливості дефолту. Протягом досліджуваного періоду поряд із зростанням ВВП зростав зовнішній та державний борг. Так, якщо у 2011 році зовнішній борг становив 77,6% від ВВП, то у 2015 році він почав перевищувати обсяги номінального ВВП і становив 122,8%. Як свідчить світова практика, критичним рівнем зовнішнього боргу для країни є 80-100% від ВВП, що ще раз підтверджує плачевну економічну ситуацію в Україні.

В цілому, макроекономічні показники значно погіршилися протягом 2011-2015рр., і не сприяють привабливості економіки для інвесторів. Значимість макроекономічних показників, їх погіршення досить вплинуло на стан прямого іноземного інвестування, адже майже однаково повторює його динаміку.

Важливим показником який характеризує економічний стан є рівень тіньової економіки. Так, згідно з розрахунками Мінекономрозвитку, у 2015 році збільшився порівняно з 2014 роком і нині становить 47% від обсягу офіційного ВВП [9]. Високий рівень тіньового сектору викликає недовіру і вагання зарубіжного інвестора до вкладання коштів у країну.

Характеризуючи економічний фактор варто виокремити чинники які також суттєво впливають на інвестиційний клімат такі як рівень інфляції та зміна валютних курсів. Так, Згідно даних Державної служби статистики станом на 2015 рік рівень інфляції складав 143,3% (рис.7).

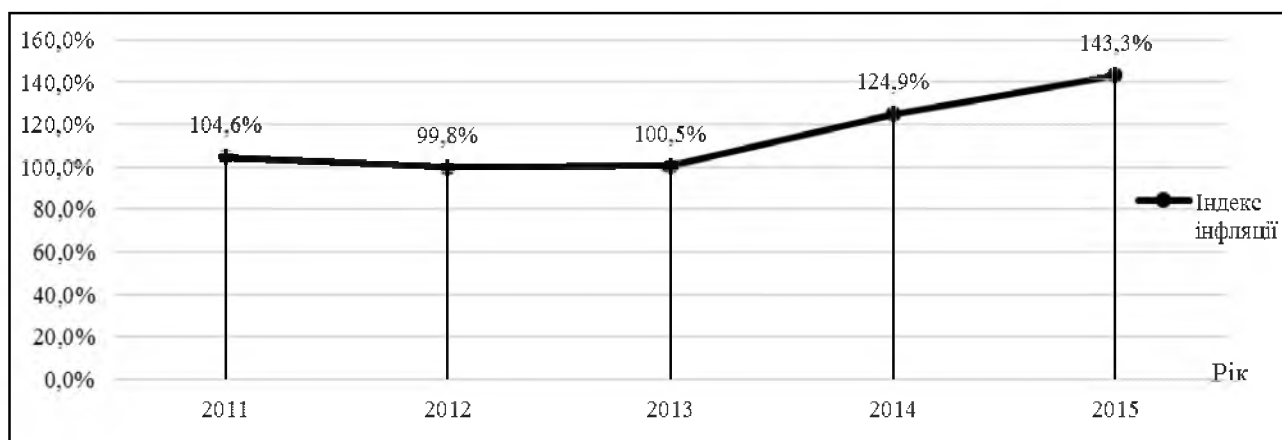

Рис.7. Рівень інфляції в Україні, за 2011-2015 рр.

Джерело: складено автором за даними [1]

Динаміка індексу інфляції свідчить про зростання значення показника за останні 3 роки. Значення інфляції у 2015 році перевищує значення показника 2011 року на 38,7%. Загалом варто сказати, що нині в Україні існує галопуюча інфляція, що в свою чергу відлякує інвесторів. Можна зробити висновок що поряд з погіршенням макроекономічних показників погіршувалися значення інфляції.

Як відомо валютні курси справляють істотний вплив на рух капіталів. Зниження валютного курсу заохочує приплив зарубіжних інвестицій і протидіє експорту капіталу з країни. Підвищення курсу валюти діє в діаметрально протилежному напрямку: стимулює експорт капіталу з країни і обмежує приплив іноземних інвестицій [10]. Розглянемо зміну валютних курсів в Україні. Доцільно розглядати відношення української гривні до основних обмінних валют: долара США, Євро та Російського рубля (рис.8).

Зміна валютних курсів протягом досліджуваного періоду характеризується нестабільною динамікою. Так, зміна співвідношень гривні до долара та євро значно змінилася, відбулося збільшення курсу у 2,7 та 2,2 рази відповідно. Значне коливання курсів, нестабільна тенденція та постійне зростання відлякує інвесторів та відповідно впливає на стан економіки України. Тобто, даний фактор негативно впливає на інвестиційний клімат в Україні.

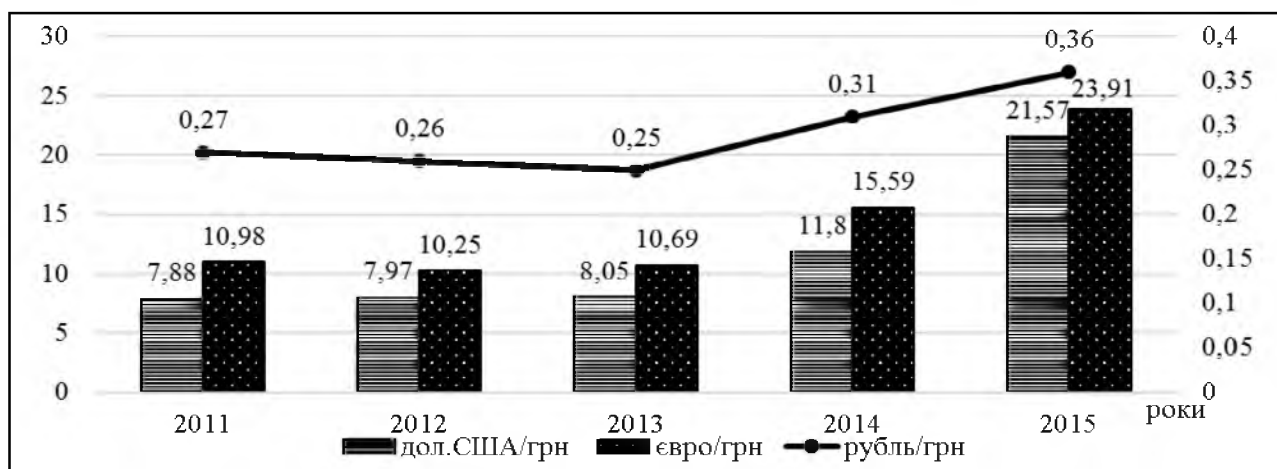

Рис.8. Зміна курсів валют за 2011-2015 рр.

Джерело: складено автором за даними [11]

Дослідивши економічну складову інвестиційного клімату, варто також звернутися і до соціальної її складової. Зокрема, варто проаналізувати рівень безробіття та рівень доходів населення (табл.2). Як свідчать аналітичні дані, в Україні спостерігається погіршення стану життя населення, що проявляється у показниках безробіття та середньомісячної заробітної плати.

Соціальна складова інвестиційного клімату України, 2011-2015рр.

Показник	2011	2012	2013	2014	2015
Рівень безробіття, %	8,6%	8,1%	7,7%	9,7%	9,5%
Темп приросту	-	-0,5	-0,4	2,0	-0,2
Середньомісячна заробітна плата, грн	2633	3026	3265	3480	3788
Темп зростання (спадання), %	-	114,9	107,9	106,6	108,9
Середньомісячна заробітна плата, дол.США	330,5	378,7	408,5	292,2	176,6
Темп зростання (спадання), %	-	114,6	107,9	71,5	60,4

Джерело: складено автором за даними [1]

Так, відбувається зростання рівня безробіття. У 2015 році він склав 9,5%, для порівняно у 2011 даний показник становив 8,6%. Варто зазначити що період 2011-2013 характеризується зменшенням рівня, але в наступні роки внаслідок складної економічної і політичної ситуації в Україні цей показник значно погіршився.

Аналіз рівня заробітної плати свідчить про номінальне зростання даного показника. Проте дане зростання не було пропорційним із зростанням курсу валют. Тому спостерігаємо ситуацію до зменшення заробітної плати українця на 46% у 2015 році порівняно з 2011 роком та на 39,6% порівняно з 2014 році, якщо розглядати даний показник у дол.США. Таким чином, варто зробити висновок про зuboжіння населення України, тобто воно є не платоспроможним, що у свою чергу відлякує зарубіжних інвесторів до здійснення свої діяльності на території України.

Необхідність здійснення аналізу інвестиційного клімату країни обумовлена потребою виявлення можливих загроз для здійснення інвестиційної діяльності та з'ясування їх впливу на капіталовкладення, що в наступному призводить до вибору найбільш привабливої країни для інвестування. З огляду на це, використовуючи інструменти математичного моделювання, а саме методу аналізу ієрархії було систематизовано (рис.9) загрози, що впливають на формування привабливого інвестиційного клімату в Україні.

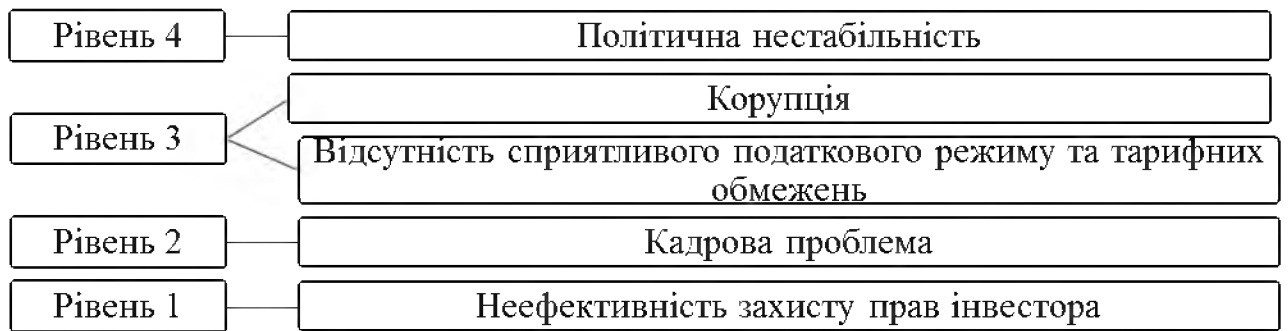

Рис. 9. Модель ієрархії загроз формування привабливого інвестиційного клімату в Україні

Джерело: складено автором

Побудована модель дозволяє визначити найбільш визначальні та першочергові для розв'язання фактори. За даними аналізу, найменш значимим фактором є неефективність захисту прав інвестора. А найбільшого вдосконалення потребує політико-правове поле (політична ситуація, режим оподаткування). Варто зазначити що діяльність пов'язана на поліпшення даних факторів неможлива без проведення заходів щодо запобігання корупції. Діяльність держави є визначальним фактором, що впливає на процеси пов'язані з формуванням сприятливого інвестиційного клімату в країні.

Наявність низки проблем у створенні сприятливого інвестиційного клімату потребує здійснення ряду заходів. Шляхами активізації інвестиційної діяльності є: реформування податкової системи; боротьба з корупцією; реформування судової системи; ліквідація адміністративних бар'єрів; покращення макроекономічної стабільності; удосконалення системи державного управління на центральному та місцевому рівнях. Також є необхідним врахування зарубіжного досвіду країн, які ефективно реалізували свої інвестиційні політики. Проведення цих заходів є основними кроками до залучення значних обсягів прямих іноземних інвестицій в Україну.

Висновки. Рушійним фактором інтеграції України до світового господарства виступають міжнародні потоки інвестиційного капіталу, у

вигляді прямих іноземних інвестицій. Сучасний стан іноземного інвестування характеризується тенденціями до зменшення притоків капіталів, які знаходяться під впливом негативних чинників які склалися в країні. Неприятливий інвестиційний клімат України стримує діяльність зарубіжного інвестора через військові операції на сході країни та окупації Криму, недосконалість законодавчої бази, політичної нестабільності, кризи уряду, корупцію, несприятливу економічну ситуацією, а саме погіршенням макроекономічних показників країни, високим рівнем інфляції та значними коливаннями валютних курсів.

Здійснення дієвих реформ для поліпшення ситуації в країні є особливо важливим завданням для українського уряду. Адже тільки в такому випадку можна розраховувати на значний приріст інвестицій у вітчизняну економіку, та перетворення її до високого рівня конкурентоспроможності на світовою ринку.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Топ-5 іноземних компаній, які згорнули бізнес в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukr.segodnya.ua/economics/enews/top-5-inostrannyh-kompaniy-kotorye-svernuli-biznes-v-ukraine-639230.html>. – Загол. з екрану.
3. Третяк Н. М. Фактори формування інвестиційного клімату в Україні / Н. М. Третяк // Фінансовий простір. – 2013. – № 3 (11). – С. 165-170
4. Руденко О. А. Особливості державного регулювання інвестиційної діяльності в Україні / О. А. Руденко // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. – 2014. – № 63. – С. 31-37
5. Озерчук О. В. Податки та інвестиційний клімат в Україні / О. В. Озерчук // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. – № 7 – С. 725-730
6. Кому більше довіряють українці [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dif.org.ua/ua/polls/2015a/komu-bilshe-doannja.htm>. – Загол. з екрану.
7. Transparency International, Corruption Perceptions Index 2015 Long Methodological Brief [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://cpi.transparency.org/cpi2015/in_detail/
8. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua/>

9. Режими валютних курсів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://studme.com.ua/125612046978/finansy/rezhimy_valyutnyh_kursov.htm. – Загол. з екрану.

10. Історичні значення валютних курсів ринку Форекс [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.oanda.com/convert/fxhistory>. – Загол. з екрану.

Коляда Олена Володимирівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародної економіки Університету державної фіскальної служби України.

Федорчук Ольга Святославівна – студентка навчально-наукового інституту економіки, оподаткування та митної справи Університету державної фіскальної служби України.